

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICĂȘCĂ - CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPĂRĂRII ORTODOXE ROMĂNE A ARADULUI

Ura baptiștilor împotriva noastră.

De: Dr. GRIGORIE GH. COMȘA
EPISCOPUL ARADULUI

(Urmare)

IV. Baptiștii una zic dar alta fac.

Până acum de curând Ioan Popa era președintele Uniunii baptiste, iar secretar general a fost și este dl. Ion Ungureanu, fost credincios al bisericii unite, a cărui mamă și azi e unită. Acum însă ce s'a întâmplat? Domnul Ioan Popa a trecut contabil la Banca baptistă agricolă din Oravița. Zece ani de zile dl. Popa a condus ca un pașă în uniunea baptistă, iar azi este coșcogiamite contabil! Din președinte contabil. Noi am dori să-l auzim grăind pe dl. Popa asupra pricinilor cari l-au făcut să nu mai fie președinte peste toți baptiștii din țară? Aș dori să știu din gura lui, este el cu aceleași drepturi ca oricare alt baptist? Dece nu lasă atunci altuia locul de contabil gras plătit?

Dl. secretar general al baptiștilor, cetățeanul Ungureanu, a recunoscut negru pe alb că are leafă mai mare decât oricare predicator? Unde sunt aceleași drepturi??! D-nii Socaciu, Popa și Ungureanu și alți corifei, în frunte cu dl. Nicolae Novac, au înființat banca din Oravița! Am dori să știm cu cât e mai mică leafa lor decât a altor frați baptiști, egali în drepturi? Am dori să știm cum a ajuns dl. Nicolae Novac în America, cum a umblat mai ales prin Cleveland și ce leafă are? Dânsul mai înainte a fost angajat la Casa Cercuală din Oravița. Am dori să știm dela dânsul, l-a părăt cineva în timpul cât a stat angajat acolo? Am dori să știm tot dela dânsul, care s'a americanizat, dece Radu Tașcă, fost predicator în

Curtici, azi nu mai predică de loc. Mai pe urmă predicase în Detroit (America).

Se svonește că un predicator, Ioan Cristea, nu și-ar fi făcut stagiul militar și predică azi în America? Poate știe dl. Socaciu ceva despre el, sau despre elevul Teleagă, care a fost scos afară din seminarul baptist??

În Sept. 1931 am întâlnit în comuna Roșia pe predicatorul baptist Mircea Tudor. Acesta spunea că el e mai mare peste toți baptiștii din Roșia și jur, căci este trimis de Uniune. Atunci de ce spun baptiștii că ei sunt una în drepturi? Acest Tudor, om îmbrăcat nemțește, dar cu nici o pregătire, și-a bătut joc de tatăl său în modul cel mai necuviincios. Când eu, personal, în biserica din Roșia, am botezat șapte baptiști, dânsul a venit ca să spioneze. El, care nu poate vedea cu ochi buni biserica ortodoxă, a intrat în biserică, făcând pe spionul. La ieșire l-am întrebat: cine ești? El răspunde: „pocăit”. Dar tatăl D-tale? La întrebarea aceasta el zise: „Tatăl meu a fost hoț de codru”. Am rămas mirat de răspunsul lui pocăilă și l-am mai întrebat: De ce zici așa despre tatăl D-tale?. El a răspuns: „Fiindcă a fost ortodox”. Dacă nu aș fi oprit eu poporul, domnul pocăit de bună seamă ar fi fost pipăit pela fălci de țărani scandalizați!!!

Nu-i târziu să se oprească vagabondajul acestor „pocăiți primejdioși”.

Apele vindecătoare clocotesc în adâncul munților și trec chiar prin piatră ca să iasă afară. Ura baptiștilor e mai mare față de noi, este mai puternică decât clocotul cel mai năvălitor. Recunoaștem că mulți fii de baptiști, chiar fii de predicatori baptiști, au început să se mai domolească. Și noi nu vedem departe vremea când ura baptiștilor se va sfârâma ca o bucată de sticlă. Pacea și bună înțelegerea se vor sălășlui iar între noi și acest crez al nostru se întemelază pe munca ce o desfă-

șoară iubirii preoți, ca și pe certurile dintre bap-
tiști. Ajunge să amintim de cearta dintre bap-
tiști în legătură cu librăria din Arad, Calea Biho-
rului No. 13.

Nu putem trece mai departe până ce nu vom
aminti bap-tiștilor să lase ura la o parte. Să-și
aducă aminte de cuvintele Evanghelistului: „tot
celce urăște pe fratele său, ucigător de oameni
este, ne iubind pe fratele său în moarte petrece“
(Ioan 3 v. 14). Bap-tiștii vor zice, cum sunt fă-
larnici: noi nu urâm pe nimeni“. Dar noi le
aducem aminte: hulirea preoților, batjocurirea
apei sfințite, a Altarelor noastre, a icoanelor,
a Crucii, a obiceiurilor și datinilor strămoșești,
este iubire? *Imi spusese un preot că un baptist,
auzind pe copii colindând, a isbucnit în la-
crimi și a lăsat pe copilul său să însoțească
ceata colindătorilor. Un alt baptist a făcut ouă
roșii fiului său. Ascultă deci și conducătorii
bap-tiștilor de glasul pruncilor. Dela acei con-
ducători pornește ura contra noastră... Dela a-
cești oameni îmbrăcați nemțește peste noapte,
voind să ajungă și deputați, căci și-au pus can-
didatura.*

Intr'un sat, după căderea candidatului po-
căit, feciorii cântau la joc:

*„Candidatul pocăit
Tare s'a mai păcălit,
Căci și-a pus candidatura
Dar căzut-a tot de-a dura“.*

Despre conducătorii bap-tiști, cari au pus
mâna, în democrația lor, pe banca din Oravița,
un țaran mi-a trimis următoarele strofe:

*Pocăiți-s democrați
Chiar dacă nu-s prea bogați,
Căci ajuns-au slujbă grasă
La bancă și nu le pasă,
La banca din Oravița
Mâncând zărul și jintița
Și făcând mare izbândă,
Căci ei dă bani cu dobândă.*

V. Cumpăna dreptății și bap-tiștii.

Un om înțelept a fost întrebat odată, care
cuvânt poate asigura pe om ca să nu greșeas-
că. Înțeleptul a răspuns: cuvântul: *măsură*. Înle-
ptul acela spunea un lucru cuminte, căci în
ceeace gândim, vorbim, voim sau facem, trebuie
de fapt să fim măsura, ca să nu greșim.

Dar bap-tiștii nu țin măsură în nimic. Noi
am pornit dela realități, ca să dovedim că ei
nu țin în mâna lor decât cumpăna nedrep-
tății. Intrebăm deci: Ce este rea credința?

Rea credința este o stare sufletească, în care
ajungem dacă hotărâm să săvârșim o lucrare,

o faptă, despre care știm și vedem înainte că
este nedreaptă și împotriva moralei, împotriva
legilor divine. Am spus așa simplu, ca să vadă
acum orice cetitor și să judece dacă faptele
bap-tiștilor sunt săvârșite cu reacredință sau nu,
adică, atunci când le-au săvârșit, știau și vedeau,
sau nu că ceace ei fac este nedrept și împo-
triva moralei?

Vom lua câteva fapte în legătură cu ceace
am spus noi în alte broșuri despre bap-tiști. Am
spus că ei nu sunt patrioți buni și am arătat
cu dovezi că chiar președintele lor, Ioan Socaciu,
s'a declarat împotriva prea iubitului nostru Rege
Carol II-lea (vezi revista baptistă Farul Mântuirii
Nr. 10 din 1 Iunie 1930). Dar bap-tiștii, în loc
să se apere, acuză pe unii arhierii ai bisericii
noastre, ba chiar și pe mine, de lucruri cari nu
au nici o legătură cu învinuirea adusă bap-tiștilor.
Ei citează dintr'un ziar din București, dar nu
mai citează rectificările de mai târziu ale acelu
ziar!!! Spuneți, mai este acum de bunăcredință
baptistul, care ia din ziar ceace îi place iar
desmințirea nu o mai reproduce??

Alt caz. Baptistul Ion Ungureanu a scris
Istoria Creștinilor. Dar numai istoria lor nu
este, căci dl. Ungureanu de prin autori a luat
ce i-a plăcut lui, iar ceace era favorabil bise-
ricii ortodoxe, a lăsat afară. Dl profesor uni-
versitar Dr. Teodor Popescu a dovedit în lu-
crarea: „Cum falsifică bap-tiștii istoria crești-
nismului“ că bap-tiștii dela noi habar nu au de
faptele istoriei și totuși ei scriu, zicând cu în-
drăsneală că scriu istorie. Apoi aceasta nu este
reacredință și lipsă de măsură?

Alt caz. Ei spun că nu se bat în adunări.
Am dovedit cu acte că s'au bătut. Chiar bap-tiști
au iscălit acte că s'au bătut. Acum mai de nou
s'au bătut în Bonțești și Iratoș. Dăm aici o do-
vadă din Iratoș: Din procesul verbal luat la pri-
măria acestei comune în 12 Mai 1931 se vede
limpede că baptistul Vidican Gheorghe a fost
bătut de baptistul Ioan Roaiș în ziua de Florii
1931, tocmai în capiștea baptistă. — Procesul
verbal este în păstrarea noastră și acolo se poate
citi și declarația baptistului Popovici Gheorghe,
care a văzut bătaia, iar Vidican baptistul a re-
cunoscut că Ioan Roaiș i-a înmuat oasele.

Deci dară zadarnic umblă bap-tiștii să as-
cundă adevărul. Dreptatea și adevărul nu pot
fi tăgăduite. Cu dovezi am arătat în broșura:
„Cenușa de pe capul bap-tiștilor“ că bap-tiștii
s'au bătut în Pleșcuța și Iermata. Și dovezile
noastre în tot locul sunt întărite cu sigilul și
iscălitura autorităților din localitatea, unde bap-
tiștii s'au părut.

Oricine poate vedea că a nu mai recu-

noaște bătăile înseamnă a face de minciună autoritățile statului, cari adevăresc bătăile?!?!

VI. Cuvinte de Incheiere.

Chiar un laic să fie cineva, poate vedea că bapțiștii toți sunt de rea credință, căci Sf. Scriptură e temelie lăudăroșiei lor și totuși o pervertesc. După cele cuprinse în broșura aceasta se poate vedea că bapțiștii, căutând a ne lovi de moarte, au pășit ca și scorpia care, împungând cu acul, s'a vătămat de moarte pe sine. Au voit să pună fierul roșu pe noi, dar s'au ars amar. Chiar pocăiții văd acest lucru. Un baptist din Bonțești a recunoscut că pe nedrept își zic bapțiștii că sunt pocăiți. Baptistul acesta știa că pocăiții din România s'au legat să nu mai păcătuiesc, dar totuși fac păcate. El îmi spunea că nu înțelege cum se bat bapțiștii în adunări, când în fața oamenilor suft de o blândețe uimitoare! El știa că în satul lui, adică în Bonțești, unii bapțiști nu-și mai tund părul, căci și-au smuls părul în bătăi. Chiar în luna Iunie 1931 a avut loc o încăierare baptistă în Bonțești. Dar baptistul din Bonțești știa că și cei din *Pleșcuța, Șomoșcheș, Iermata și Iratoș* încă s'au bătut. El nu știa cum să-și explice că o mână de oameni ieșiți din biserică, se bat în loc să se desăvârșească în bine!

Mai avea acel baptist și alte nedumeriri: că adică predicatorii bapțiști au lăsat coarnezle plugului și au legat cravață la grumaz, mergând la propagandă din sat în sat, ba călătorind chiar până în America. De unde au ei parole pentru propagandă? Și baptistul din Bonțești înțelegea că predicatorii au dolari, dar nu înțelegea cum se face că ei nu dau socoteală de leafa lor, decât celor din America!

Multe, multe nu înțelegea baptistul din Buteeni: cum de bapțiștii din România se adună și insultă bisericile din țară, cum de nu sunt controlați de ajuns. Eu i-am fâgăduit să-l lămuresc într'o cărticică despre aceste lucruri, cum și despre altele, cum s'a văzut din această broșură.

În ajunul anului nou 1932 a fost din nou la mine și i-am spus că voiu scoate această broșură. I-am schițat pe scurt conținutul ei și atunci plin de mulțumire a zis: „Prea Sfințite! Luptați înainte cu Dumnezeu, căci masca de pe obrazul falșilor pocăiți a căzut și lumea îi va vedea cum sunt!”

Noi ne așteptăm la lucruri bune căci bunăoară în Calendarul baptist pe anul 1932, la pag. 66, este publicată o poezie de Tutoveanu, care amintește de clopotele bisericeii, deși bapțiștii nu au clopote.

Iar la începutul unui an nou zicem: Frații Români! Feriți-vă de predicatorii urei pocăite!!!

Arad, 1 Ianuarie 1932.

Dr. Grigorie Gh. Comșa
Episcopul Aradului

(rîne)

Un act de recunoștință către P. S. Sa|Episcopul nostru Girgorie.

Răcari, 22 Decemvrie 1931.

Prea Sfințite,

Deși nu Vă cunosc personal, totuși, din dese convorbiri ce am avut cu preotul nostru, C. Pavelescu, care mi-a descris pe larg persoana și activitatea Prea Sfințiel Voastre, mi-a fost îndeajuns să-mi pot face o idee destul de frumoasă și să Vă pot compara cu cel ce m'a îndemnat și și-a dat multă osteneală, ca să pot tipări mai multe cărți religioase, cu fostul Episcop Nifon al Dunării de jos și pe care L-am iubit mult.

În urma descrierii stării religioase din Eparhia Prea Sfințiel Voastre și a ostenelelor ce depuneți spre îndepărtarea celor ce vor să ne dărâme credința strămoșească, precum și în urma stăruințelor depuse de preotul nostru, găsesc cu cale să Vă trimit aceste cărți, în mod gratuit.

Mai mult nu putem să adăogăm, decât ca Bunul Dumnezeu să Vă sprijine în acilivitatea Prea Sfințiel Voastre.

Plecat și smerit serv:
Iorgu Dumitrescu.

*

Prea Iubite Domnule Dumitrescu,

Cu dorința fierbinte a unui părinte de tot binele voitor Vă zic din inimă:

„Au nou fericit!”

Atât cărțile trimise cât și cuvintele însoțitoare sunt de mare preț pentru mine. Vă știu de demult și Vă cunosc inima creștinească și Vă asigur că bună-tatea DVoastre va fi cunoscută de toți cei aproape o jumătate de milion de credincioși din episcopia Aradului.

Deocamdată Vă mulțumesc pentru frumosul dar și pentru considerarea muncel mele grele. Gestul Domniei Tale este pentru mine un mărgăritar de mult preț și mă încurajează în apostolatul meu disinteresat.

Primește, Domnule Dumitrescu, asigurarea celei mai perfecte simle și arhieresti binecuvântări.

Arad, 8—1—1932.

† *Grigorie*
Episcop.

Caritatea creștină în Buteni.

Problema de căpetenie a Bisericii noastre este misionarismul. Mai ales de la misiunea internă, de la preocuparea noastră de fiil bisericii noastre, sub toate raporturile, deplina înviorarea și întărirea organismului bisericesc. În timpurile de anarhie morală de azi, când lumea orbecăiește în întunec, fără concepții creștine despre lume și viață, fără călăuză principililor divine, misiunea slujitorilor Domnului este foarte grea și tot mai apăsătoare. Atunci, când Biserica și slujitorii ei sunt împoșcați cu săgețile veninoase ale sectarismului destructiv, a calomniilor de tot soiul, predica cuvântului dumnezeesc și serviciul liturgic singure nu mai ajung pentru convingerea maselor. Norodul vellește să privească în preot un sfânt, a cărui viață și faptele să fie o predică vie despre adevărul creștin. Vorbele singure fără fapte nu mai au darul de a atrage și convinge. Parcă se repetă vremurile de aur ale creștinismului primar, când Sfinții Părinți și Mari Dascăli ai lumii au cucerit lumea păgână, cu puterea pifidel, când viețuirea și faptele lor erau întruchiparea cuvântului lui Dumnezeu.

„Strălucirea va veni de la slujba pe care o vom aduce lui Hristos, ajutând pe săraci și ocrotind pe bolnavi. Urmează deci, că activitatea caritativă a Bisericii se impune. Prin urmare creștinul ortodox să nu mai rămână un obiectiv pasiv al pastorației. Apostolatul laic trebuie să acționeze și în Biserica noastră“. Dr. Grigorie Gh. Comșa, Episcop. În slujba misionarismului ortodox. Arad 1930.

Călăuzii de acest ideal s'a pornit o acțiune caritativă și în comuna Buteni.

Astfel societatea Crucea Roșie, sub președenția harnicel Doamne Aurelia Dr. Grozda, având colaborarea Bisericii ortodoxe și Școlael primare de Stat din loc, a îmbrăcat 76. copii orfani de războiu și săraci, cu haine, ghețe, căciuli, venind astfel în ajutorul populației nevoiașe. Duminică în 23 Decembrie 1931, după Vecernie la ora 3 p. m. directorul școlael primare de Stat a dat un concert de colinde reușit cu corul elevilor școlael primare. A vorbit protopresbiterul Ștefan R. Lungu, arătând, că cu toată criza economică financiară de azi, mila încă n'a perit din sufletul creștinilor. Meritul celorce au cugetat și făcut creștinește este cu atât mai mare.

Indeamnă tineretul să se poarte cu recunoștință față de binefăcătorii lor. Mai mulți (copii) elevi declamă diferite poezii. Urmează apoi împărțirea darurilor. Se termină festivalul cu rugăciunea „Tatăl nostru“, spusă dușos de micii copilași.

Asistența a plecat ridicată sufletește de cele văzute.

Biserica ortodoxă din Buteni, de astădată și-a desfășurat acțiunea caritativă în cadrul societății „Oastei Domnului“. Lucrarea caritativă a fost dirigită de Doamna Prof. Lucreția Lungu și Doamnele preotese Alexandra Cosma și Constanța Bodea. Un comitet organizat în acest scop a colectat ajutoarele pentru cei săraci. Mulțumită sentimentului de îndurare a creștinilor localnici, s'a împărțit făină, carne, ouă, și grășime la 15 familii nevoiașe cu 30 persoane. Acțiunea a avut, pe lângă profitul moral, și un rezultat practic. Cerșetoria, această plagă a societății, era inexistentă la praznicul Nașterii.

După Vecernia zilei de 24 Decembrie a. c. la ora 5 p. m. s'a aranjat o ședință festivă a „Oastei Domnului“ sub numirea de serbarea pomului de Crăciun. A vorbit protopresbiterul Șt. R. Lungu despre „Folosul Nașterii Domnului“ S'a recitat diferite poezii ocazionale și s'au executat mai multe cântări religioase, sub conducerea lui Ioan Braișlu. Așară de membri „Oastei Domnului“ au participat mulți școlari și intelectuali, între cari s'a remarcat familia Dr. Grozda. Pomul de Crăciun feeric luminat a stârnit admirația participanților. De încheiere s'au împărțit ajutoare de îmbrăcăminte la 34 persoane.

Lucrarea caritativă a produs bună impresie asupra credincioșilor. Lumea începe să vadă, că se cuvine să fim creștini nu numai cu vorba, ci și cu fapta.

De data aceasta faptele au grăit mai elocvent, de Nașterea Domnului, decât orice alte cuvinte mălestre.

Sebastian.

Rugăminte.

Comisiunea Sf. Sinod pentru cercetarea cărților didactice a fost însărcinată cu alcătuirea unei noi programe analitice pentru predarea religiei în școlle primare (școale pentru copii mici, școale primare, și școale pentru adulți), precum și cu recomandarea celor mai bune manuale de religie pentru aceste școli.

Rog atât pe P. C. preoți-cateheți cu experiență, cât și pe autorii de atare manuale, să Ne comunice până la 31 ian. a. c. dezideratele lor în privința acestui învățământ. Autorii, ale căror manuale nu sunt aprobate de Sf. Sinod, sunt rugați a Ne trimite câte 1 ex. din fiecare manual, pentru a lua cunoștință de conținutul lor.

Oradea, în 2 ian. 1932.

Andrei Crișanul

Arhiereu, vicar eppesc, președ. comis. Sf. Sinod.

O descoperire senzațională de texte biblice.

Sub acest titlu a apărut în Adevărul literar și artistic dela 3 Ianuarie 1932 un articol, subscris de dl M. Gaster, profesor dela universitatea din Londra, care atrage atenția lumii românești la o descoperire de texte biblice.

E vorba, că un adunător de manuscrise vechi, *Chester Beatty*, a primit din Egipt un volum necomplet cu 190 foi pline cu texte biblice, cari, examinate fiind de *Sir Frederic Kenyon*, un papirolog sau cercetător de manuscrise de papir egiptean, s'au aflat, că sunt din secolul al doilea și până la începutul secolului al cincilea. Acest volum adică conține foi cu texte biblice scrise din volume din secolul al doilea până în secolul al patrulea sau până la începutul secolului al V. Din Vechiul Testament ar cuprinde părți din secolul II și III, din Pentateuh, Isaia, Eremia, și Ezechiel și o mare parte din Daniil, scrise de diferite mâini, iar din Noul Testament, părți mai ales din Luca din secolul al treilea, apoi Faptele Apost. și diferitele Epistole.

Știrea aceasta, publicată de *Sir Frederic Kenyon* însuș în ziarul *Times* din 21 Noembrie a anului trecut, a produs o senzație extraordinară.

E surprinzător, că volumul nu are forma codicilor vechi cu foile învelite în jurul unui sul, ci forma obișnuită de cărți, care nu se știe precis de când datează.

Nu se spune, dar e de presupus, că textele biblice din acest volum au scrisoarea uncială sau maiusculă, continuă și fără interpuncțiune, a codicilor celor mai vechi biblici, pe cari îi avem, precum sunt codicele A. sau Alexandrin, codicele B. sau Vatican, codicele C. sau Efreim și codicele Aleph sau Sinaitic, a căror vechime se pune în secolul al patrulea și la începutul secolului al cincilea.

Deși volumul din chestiune e mic, sau lipsit și, cine știe, dacă se mai poate complecta cu foile, cari lipsec, totuș compararea lui cu textul biblic, ce-l posedăm din amănțiții codici din secolul IV și al V, ar putea să ne aducă mare folos pentru îndreptarea textului biblic sau pentru verificarea lui și astfel și pentru cuprinsul Sfintei Scripturi.

a. r. s.

Misiune religioasă

în legătură cu fundarea desp. „fl. Șaguna“ în Secaș.

Cuceririi preoți din protopopiatul Gurahonț, în ziua de 21 Noemv. 1931, s'au suit în satul Secaș, ca să binevestească cuvântul evanghelic. Înfăptuirea acestei s'a desfășurat în cadrele unui program bine întocmit.

Misiunea religioasă s'a început Sâmbătă la orele 3 d. a. prin săvârșirea Vecerniei de către c. preoți: Prot. C. Lazar, I. Herceț, R. Popa și A. Roman. Pr. R. Popa din Bonțești a ținut o cuvântare despre taina mărturisirii, făcând și introducerea misiunii. Cuvântarea a intrat adânc în inimile oamenilor și a aflat roade; îndată s'au apropiat 13 bărbați și 35 femei și, luând exemplul dela preoți, s'au mărturisit la duhovnicul tract. V. Cristea și M. Miclean, ajutați de Pr. Al. Florea, misionar tractual.

La orele 7 seara s'a săvârșit denia de către c. preoți: P. Ghilea, E. Tomșa și I. Iancu, iar ceilalți preoți au dat răspunsurile și au cântat în strane. La sfârșit Pr. I. Iancu din Dieci a vorbit despre pregătirea sufletului pentru moarte.

Peste noapte c. preoți s'au odihnit pe la casele credincioșilor ospitali din loc.

Duminică în 22 Noemv. la orele 7 s'a săvârșit Paraclisul Marelui Domnului de c. preoți: A. Florea, L. Iuga și P. Hârduț. Apoi s'ia liturghie s'a săvârșit în sobor de către c. preoți: Prot. C. Lazar, V. Cristea, preș. desp. Asoc., A. Florea, I. Popoviciu, P. Hârduț, I. Lorinț și Gh. Cereanț.

După irmos Pr. I. Lorinț a citit pastorală Sf. Sinod, iar după priceasnă a predicat Pr. I. Popoviciu din Almaș despre taina sf. cuminecături în legătură cu pericopa zilei. S'au cuminecat credincioși 13 bărbați și 35 de femei, apoi preoțimea tractului.

Răspunsurile liturgice au fost cântate de către corul tineretului din loc, instruit și condus cu mult zel de dl. inv. I. Crăciunescu.

După liturghie s'a făcut parastas pentru răposatul Prot. Cornel Lazar al Hălmagiului, care, în calitate de protopop, peste două decenii, a condus și aceste părți.

După aceasta c. preoți, învățătorii și intelectuali din jur s'au adunat în școala primară pentru a asculta conferința catolică. Conferința s'a deschis printr'un cuvânt de deschidere rostit de P. C. Pr. Prot., în care, în cuvinte alese, arată marea însemnătatea și rolul catehizării în zilele de azi. Urmează lecțiunile practice predate de către c. preoți: A. Giurgiu și I. Lorinț.

La orele 1 $\frac{1}{2}$ s'a luat masa în comun, unde s'a toastat pentru marii stăpânitori.

După masă la orele 3 vecernie, săvârșită de către c. preoți: V. Bulz, A. Roman și R. Popa. C. preoți ai cercului religios Gurahonț s'au întrunit în conferință, în frunte cu protopopul. C. Pr. R. Popa din Bonțești, a vorbit despre taina sf. botez din punct de vedere sectologic.

La toate serviciile divine au luat parte în număr frumos credincioși din Secaș și comunele din jur: Bonțești, Mădrijești, Mustești, Zeldiș, Saturău și Honțisor.

La parastas și vecernie a cântat corul So.: „Sf.

Gheorghe" din Bonțești, sub conducerea vrednicului inv. Gh. Jimon.

La sf. liturghie, precum și la conferință, s'a remarcat cu plăcere prezența dlui Dr. T. Babuția, deputat sinodat, Dr. A. Oarcea notar cercual și învățătorimea din jur, în frunte cu inv. dir. din Gurahonț, S. Dorca.

De încheiere Prea C. Păr. Prot. mulțumește tuturor pentru concursul moral dat la bunul succes al acestei misiuni și îl roagă să păstreze în sufletul lor învățăturile și poveștile primite. Apoi c. preoți au plecat în satele lor, lăsând în urmă impresie bună și mulțumire sufletească în mijlocul secășenilor.

Pr. Gh.

INFORMAȚIUNI.

Personale. Miercuri în 13 Ianuarie, a. c. P. S. Sa Episcopul nostru Grigorie a plecat la București, în cauza salarelor preoțești.

Logodnă. Dl Dimitrie Mișicu, absolvent de teologie, s'a logodit cu simpatica D-șoară Maria Chiricu din Șiria. Sincere felicitări!

Constituire. Societatea academică a teologilor români din Cernăuți, și-a ales următorul comitet: Președinte: Prellpean I., Vicepreș.: Bărtoiu Gr.; Secret. I.: Vermeșan S., Secret. II: Ioachimcluc M., Casier: Buceac C., Bibliotecar: Prodan Tr., Controlor: Michiclu I. Econom: Bodale D., Membru f. f.: Petrescu Gh., Preș. com. rev.: Olariu Val., Preș. secț. lit.: Deheleanu P., Președ. secț. muz.: Totorescu B.

Mahatma Gandhi, apostolul național al Hindușilor, întorcându-se dela conferința mesei rotunde, a fost rugați de cunoscuții săi vechi din Paris să poposească o zi în capitala lumii moderne. Aci, la o cină dată în onoarea ilustrului oaspe, acesta n'a înțeles să mănânce altceva decât un ceal în care cu degetele-l slabe punea puțină sare. Intrebat de cătră comensii asupra acestui traiu, mai mult decât simplu, precum și asupra îmbrăcămintei sale: un pantalon scurt de pânză și un cerșaf cu care-și învăluie corpul, — Gandhi a răspuns, că el nu face altceva decât se identifică întru toate cu marea și oropsita națiune hindușă, a cărei reprezentant este.

Cât a consumat Berlinul de Revelion. Intr'un ziar german citim declarațiile „Asociației cofetarilor“ din Berlin, în legătură cu cantitatea de gogoși consumată de berlinezi cu ocazia revellionului:

S'au fiert zece milioane de gogoși, astfel că de fiecare locuitor al Berlinului, au revenit cam 2 jum. gogoși. Pentru cantitatea enormă de mai sus s'au întrebuințat: 200.000 kgr. făină, 40.000 kgr. marmeladă 5.000 kgr. zahăr, 25.000 ouă și 25.000 kgr. untură.

Și totuși în Germania e criză, nu glumă!

Nr. 6574 | 1931

Circulară.

Se aduce la cunoștință obștească următoarea dispoziție cu Nr. 1666 | 931 a sfântului Sinod, în chestiunea tuturor organizațiilor religioase:

„Sfântul Sinod. Nr. 1666 din 31 Oct. 1931. Prea Sfințite, cu frățească dragoste avem onoare a vă aduce la cunoștință că Sf. Sinod, în ședința sa dela 17 Octombrie a. c., ocupându-se de activitatea asociațiilor creștine ortodoxe din cuprinsul țării, a luat următoarea hotărâre: „Sf. Sinod ia act cu plăcere despre activitatea tuturor asociațiilor cu caracter creștin ortodox, însă impune ca în fruntea organizațiilor acestora, deci și a asociației „Oastea Domnului,, să fie numai preoții conducători, supuși, atât ei cât și organizația locală, direct sub oblăduirea Chiriarhului locului. Aducându-Vă aceasta la cunoștință, Vă rugăm a o comunica tuturor preoților și asociațiilor creștine ortodoxe din cuprinsul acelei de Dumnezeu păzite Eparhie, pentru îndeplinire. Primiți, Vă rugăm, Prea Sfințite, ale Noastre întru Hristos frățești îmbrățișări. Președinte Patriarh (ss) Miron. Director, (ss) Tit.“

Prea Cucernicii protopopi și Cucernicii preoți vor avea să-si deie toată silința, pentru a satisface acestei dispozițiuni.

Arad, din ședința Consil. eparhial dela 30 Decembrie 1931.

Consiliul eparhial, Arad.

Mulțumire.

Indurerații subsemnați, Vă roagă să primiți sincerile lor mulțumiri pentru participarea la crâncena durere, încercată prin dispariția din viață a iubitei și neuitatei lor soție și mamă: **Vioara Bogățian** născ. **Lucian**. Indesebi mulțumesc păr. protopop în pensie **M. Lucuția** și membrilor distinsului cor „Armonia“, în frunte cu neobositul conducător prof. **At. Lipovan**, cari le-au ușurat încâtva durerile, dând răspunsurile la serviciul funebral.

Atanasie Bogățian și fiica Maria.

Nr. 7547 | 1931.

Comunicat.

În conformitate cu hotărârea luată de Sf. Sinod în ședința dela 1 Decembrie 1931, comunicăm mai jos „Proiectul de lege pentru învățământul teologic” întocmit de I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, în calitate de președinte al Comisiunii pentru organizarea acestui învățământ.

Eventualele observații din partea instituțiilor competente, să ni-se trimită în termen de 30 de zile.

Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 30 Decembrie 1931.

*Consiliul Eparhial ort. rom.
Arad.*

Proiect de Lege pentru învățământul teologic.

Art. 1. Școlile pentru pregătirea clerului bisericii ortodoxe sunt: Seminarile, Academile și Facultățile de teologie.

Art. 2. Educațiunea și instrucțiunea clerului se începe în Seminarul, care sunt școli pregătitoare de grad secundar, și se desăvârșește în Academie și Facultăți de teologie, care sunt institute teologice cu caracter superior.

Pentru pregătirea monahilor pot exista seminariile speciale.

Art. 3. Seminarile și Academile teologice stau sub conducerea bisericii. Facultățile de teologie funcționează în cadrul Universităților și potrivit legii învățământului superior.

Art. 4. Seminarile au două cicluri: inferior și superior, dar pot funcționa și numai cu ciclul superior, cu absolvenți ai gimnaziilor recrutați prin concurs.

Absolvenții seminarilor vor fi admiși la examenul de bacalaureat prevăzut de legea învățământului secundar.

Art. 5. Academile teologice au patru ani de studii. Studenții lor se recrutează dintre absolvenții cu bacalaureat al seminarilor și al liceelor,

Disciplinele teologice și examenele sunt aceleași ca și la cursurile de licență ale Facultăților de teologie.

Academile teologice, conferă titlul de licențiat.

Art. 6. Sf. Sinod, ca cea mai înaltă autoritate pentru chestiunile spirituale, va vota (în conformitate cu legea de față) regulamente privitoare la programele de studii, la numirea profesorilor și la funcționarea școlilor teologice de sub conducerea bisericii.

Art. 7. Membrii corpului didactic dela școlile de

sub conducerea bisericii vor fi asimilați în pregătire și drepturi; astfel: cel al seminarilor cu profesorii dela școlile secundare, iar cel al Academilor cu profesorii agregati ai Universităților.

Art. 8. La instituirea, conform legii învățământului superior, a profesorilor și docenților în Facultățile de teologie, se va cere în prealabil aderanța Sf. Sinod, care se va referi la purtatea doctrinei și la conduita morală a candidaților.

Sf. Sinod va cere avizul cărtărilor locale, care, dacă suportă spesele pentru facultate, ca în Bucovina din fondurile proprii, are și dreptul de control asupra gestiunii administrative.

Art. 9. Toate școlile teologice vor avea internate. Organizarea și funcționarea internatelor vor fi normate de Sf. Sinod prin regulamente speciale.

Art. 10. În fiecare eparhie va exista de regulă cel puțin o școală pentru pregătirea clerului, al cărei grad va fi stabilit, în conformitate cu dispozițiunile regulamentare ale Sf. Sinod, de către organele de conducere ale Eparhiei.

Art. 11. Școli teologice noi sub conducerea bisericii se pot înființa numai în înțelegere cu Ministerul Cultelor și Instrucțiunii, în caz că vor cere ajutorul material al Statului.

Art. 12. Sf. Sinod, cu toată răspunderea ce-o are ca cea mai înaltă autoritate spirituală a bisericii ortodoxe române, menține unitatea de organizare conducere a școlilor teologice de sub conducere bisericii, exercită controlul necesar, prin ierarhul și prin delegați ai săi, pentru buna lor funcționare, la toate măsurile ce le va crede potrivite pentru ca aceste școli să-și îndeplinească misiunea lor de a crește pe seama bisericii preoți luminați și părinți duhovnicești plini de iubire și tragere de inimă pentru poporul cel drept credincios.

Art. 13. Cheltuielile personale și materiale pentru întreținerea școlilor teologice și a internatelor vor fi puse la dispoziția bisericii de către Ministerul Cultelor și Instrucțiunii, potrivit art. 21 din Legea de organizare bisericească (Statul are dreptul de control asupra întrebuințării sumelor puse la dispoziția bisericii).

Art. 14. Toate drepturile câștigate până în prezent de membrii corpului didactic dela școlile teologice de sub conducerea bisericii, în baza legilor și dispozițiilor ministeriale, rămân în ființă.

Art. 15. Toate dispozițiile legilor anterioare, care contravin legii de față, se arogă.

Art. 16. Prezenta lege va intra în vigoare la începutul anului școlar promulgării ei.

(ss). Nicolae

Mitropolitul Ardealului.

Nr. 7544 | 1913

Comunicat.

La Sărăsău, în Maramurăs, o parte dintre locuitori au trecut dela uniți la sfânta noastră Biserică ortodoxă. Aceștia neavând locaș de închinare, în conformitate cu hotărârea Sf. Sinod dela 2 Dec. 1931 dispunem, ca în ziua de 2 Februarie, la întimpinarea Domnului, să se poarte un disc la toate bisericile din Eparhie, în tot anul cu scopul de a aduna sumele necesare pentru construirea bisericii ortodoxe în Sărăsăul din Maramureș.

Sumele ce se vor strânge le va trimite fiecare protopop pentru parohiile din protopopiatul său, la Consiliul Central Bisericesc în București S. I. str. Matei Millo Nr. 9, adneșând și tabloul parohiilor cu sumele adunate.

Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 30 Decembrie 1931.

Consiliul eparhial ort. rom.
Arad.

Nr. 7479 | 1931.

Comunicat.

În urma adresei Asociației Generale I. O. V. Nr. 603 | 1931 din București învîtam pe Cucernicii Preoți, șefi spirituali ai comunelor, să dea tot sprijinul și ajutorul comitetelor comunale în scopul împlinirii îndatoririlor ce le avem de a susține pe invalizi, văduve și orfani de războiu, cu atât mai vîrtos cu cât Biserica are datoria să le vină în ajutor, ușurându-le, pe cât e posibil, lipsurile și nevoile în viață.

Arad, la 28 Decembrie 1931.

Consiliul Eparhial ort. rom.
Arad.

Nr. 24 | 1932.

Comunicat.

În buletinul oficial al județului Arad Nr. 51 | 1931, la pag 7 și sub Nr 33983 | 1931, sa publicat următoarea dispoziție ministerială:

„Copie. Regatul României. Ministerul Instrucțiunii Publice și al Cultelor, Dir. Cultelor N. 152758-1931. Domnule Prefect, Avem onoare a Vă face cunoscut că în viitor nu se vor mai da autorizații pentru congresele religi-

oase, decât cu aprobarea Ministerului, căruia i-se va trimite și programul discuțiilor cu numele și calitatea vorbitorilor. p. Ministru: Indescifrabil p. Consilier: Indescifrabil. Pentru conformitate, Herczegh“.

Comunicăm aceasta P. C. protopopi și preoți spre știre, mai ales pentru cazul când cineva ar intenționa să țină asemenea congrese de propagandă, prin cutare parohie din cu prinsul acestei Eparhii.

Consiliul Eparhial ort. rom.
Arad.

Nr. 366 | 1932

Comunicat.

On. Minister al Instrucțiunii Publice și al Cultelor cu privirea la francarea corespondenței oficiale, prin adresa de sub Nr. 5556 | 426 din 13 I. c. ne comunină următoarele: „se menține aceeași modalitate ca și în trecut pentru aprovizionarea cu timbrele speciale, necesare corespondenței oficiale, cu lămurirea că suțeți rugați a lua măsuri să se aplice cea mai strictă economie privitor la întrebuintarea corespondenței oficiale, cunoscând că Regia autonomă a P. T. T. a stabilit un quantum pe oficii, peste care nu se va putea trece, după cum urmează:

Pentru episcopie 1500 lei lunar, protoiereilor câte 700 Lei lunar, parohiilor urbane câte 30 Lei lunar și parohiile rurale câte 24 Lei lunar.

Modalitatea arătată mai sus s'a fixat de comun acord cu direcțiunea autonomă P. T. T. și ea are un caracter de provizorat, deoarece Ministerul, în vederea economiilor, bugetare, studiază un alt sistem de aprovizionare, care vi se va comunica la timp“.

Ceeace se comunică tuturor Oficiilor protopopești și parohiale, spre știre și conformare.

Arad, 18 Ianuarie 1932.

Consiliul eparhial ort. rom.
Arad.

Citiți și răspândiți

„Biserica și Școala“

Redactor responsabil: SIMION STANA.

Tiparul Tipografiei Diecezane Arad.